

riāṇa; nach einer anderen Lesart बद्धापि (1).

बद्धफल (बद्ध + फल) m. *Pongamia glabra* Vent. (करञ्ज) Riāṇ. im ÇKDr.

बद्धभू (बद्ध + भू) f. *Estrich* H. 992.

बद्धभूमिक (von बद्ध + भूमि) adj. mit einem Estrich versehen HAL. 2, 139.

बद्धमुष्टि (बद्ध + मुष्टि) adj. 1) zur Faust geballt: कस्त, कर H. 399. HAL. 2, 381. — 2) dessen Hand geschlossen bleibt, close-fisted, geizig NAISH. 3, 85. Vgl. दृढमुष्टि.

बद्धमूत्र (बद्ध + मूत्र) adj. den Harn hemmend SUÇR. 1, 181, 4. 182, 4.

बद्धमूल (बद्ध + मूल) adj. f. आ Wurzeln gefasst habend, fest wurzelnd: मन्मिन्नतः MĀLAV. 39. वैतरः ÇC. 2, 38. भरतो ऽनेन कालेन बद्धमूलो भविष्यति wird festen Fuss gefasst haben R. GORR. 2, 8, 29. साम्राज्ये KATHĀS. 4, 130. पुत्रप्रदाबद्धमूलं राज्यम् 22, 37. लक्ष्मी Riāṇ-TAR. 3, 149. Davon nom. abstr. ०ता f. in übertr. Bed. KATHĀS. 34, 197.

बद्धरसाल (बद्ध + र) m. eine vor allen andern hochgeachtete Mangoart Riāṇ. im ÇKDr.

बद्धवर्चस् (बद्ध + वर्चस्) adj. verstopfend SUÇR. 1, 193, 10. 196, 5.

बद्धविट् (von बद्ध + विष्) adj. verstopft; davon nom. abstr. ०ता Verstopfung SUÇR. 2, 401, 18. ÇĀRṆG. SĀMḤ. 1, 7, 70.

बद्धविण्मूत्र (बद्ध + विष्-मूत्र) adj. Stuhlgang und Harn hemmend SUÇR. 1, 181, 7. 196, 9. 200, 15.

बद्धवीर (बद्ध + वीर) adj. dessen Mannen gebunden sind TS. 2, 3, 1, 5.

बद्धशम् s. u. बद्ध.

बद्धशिख (बद्ध + शिखा) 1) adj. a) dessen Haar auf den Scheitel des Kopfes aufgebunden ist: सदापवीतिना भाव्यं सदा बद्धशिखेन तु। विशिखो व्युपवीतश्च यत्करोति न तत्कृतम् || Cīt. im PRĀJACĪTAT. ÇKDr. — b) in Kindesalter stehend H. an. 4, 44. MED. kh. 13. — 2) f. आ eine best. Pflanze (उच्चैःपथि) H. an. MED.

बद्ध n. Trupp, Haufe, Bez. einer grossen Zahl, nach Śi. hundert Koṭi AIT. Br. 8, 22. ०शम् adv. 23. KĀTH. 39, 6. BHĀG. P. 9, 20, 26 (bei BURNOUN falschlich बद्धशम्). 10000 Millionen PAÑĀV. Br. 17, 14, 2. Z. d. d. m. G. 15, 133. Nach dem Schol. zu BHĀG. P. die Zahl 15084.

बद्धन् m. Daminstrasse, Hochweg (?): बद्धा नामासि स्रुतिः क्षेमसरणी PAÑĀV. Br. 1, 1, 4. बद्धा नामासि पन्थानमापद्य LĀTJ. 1, 1, 23. Der Comm.: स्थिर इतरस्मात्त्रैकिकान्मार्गादुत्तरः.

बध् s. बध्, बाध् und u. dem caus. von बन्ध्.

बधिर (von बन्ध्) UNĀDIS. 1, 52. gaṇa अरोक्षणादि zu P. 4, 2, 80. adj. f. आ taub NIR. 10, 48. AK. 2, 6, 4, 48. TRIK. 2, 6, 12. H. 434. HALĀJ. 2, 454. स्रुतस्य श्लोकैः बधिरा ततर्द कर्णा RV. 4, 23, 8. 9, 73, 6. ÇAT. Br. 1, 4, 3, 14. 6, 1, 16. 11, 7, 3, 4. 14, 9, 3, 10 (KĀND. UP. 5, 1, 10). सुश्रवा वै नमैष न बधिरा भवति KĀTH. 30, 10. M. 7, 149. 9, 201. 11, 52. SUÇR. 1, 89, 11. 316, 8. MBH. 3, 10621. यत्र मूकं डुरुकं च समं स्यात् — न तत्र प्रलयेत्प्राज्ञो बधिरैश्चिवा गायनः 3, 3290. आत्रे मे बधिरं कृते 3860. R. 3, 4, 46. PAÑĀV. V. 84. Spr. 298. बधिरतमाः के हितवचनं ये न प्रएवन्ति 3973. Kām seinem subst. vorangehen oder folgen gaṇa कठारादि zu P. 2, 2, 38. Hier und da mit व geschrieben. — Vgl. अ०, बाधिर्य.

बधिरक (von बधिर) 1) m. N. pr. eines Mannes, pl. seine Nachkommen

gaṇa उपकारि zu P. 2, 4, 69. — 2) बधिरिका f. N. pr. eines Frauenzimmers gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112.

बधिरता (wie eben) f. Taubheit Spr. 831.

बधिर्य (wie eben), ०यति taub machen, betäuben: क्वाकानिनादेन दि-
शो बधिर्यतः DAÇAK. 33, 2. MAHĀVĪRAK. 108, 16. ०सिंहनादबधिरितदिगत PRAB. 83, 3. Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 9, Çl. 30.

बधिरान्ध (ब० + अन्ध) adj. taub und blind; m. N. pr. eines Nāga, eines Sohnes des Kaçjapa, MBH. 3, 3632.

बधिरिर्मन् (von बधिर) m. Taubheit gaṇa दृढादि zu P. 5, 1, 123.

बधिरिकर (बधिर + 1. कर), ०करोति taub machen, betäuben PRAB. 34, 16. कर्णा मे ०कृतौ MBH. 4, 1454, 2309. तूयैः सुमनसिश्च ०कृतदिक्तम् KATHĀS. 48, 1.

बध्योग m. N. pr. eines Mannes gaṇa विदादि zu P. 4, 1, 105. — Vgl. बाध्योग.

बन्द् s. बद्ध.

बन्दिग्राम्यु N. pr. eines Ortes Verz. d. Oxf. H. 340, a, 14.

बन्ध्. बध्नाति DHĀTUP. 31, 37. imperat. बधानं, निवध्नाहि BHĀG. P. 8, 24, 36; प्रत्यबन्धन् HARIV. 3449; बन्धन्, आ. बधुम् ved.; बधिषे 2. pers.: भत्स्यति (falschlich बत्स्यति, व० Riāṇ-TAR. 6, 269) Kār. 4 aus SIDDH. K. zu P. 7, 2, 10. बन्धियति HARIV. 14323. बन्धिये MBH. 3, 10727; बन्धुम् (hier und da falschlich बद्धुम्), बन्धितुम् R. 2, 18, 23; बद्धा; pass. बध्यते: partic. praet. बद्ध. 1) binden, anbinden, anheften, fesseln. gefungen nehmen RV. 10, 83, 21. मित्रस्त्वा यदि बध्नीताम् VS. 4, 19. TS. 1, 1, 10, 2. प्राणं बध्नामि वा मयि AV. 11, 4, 26. कर्षणं ते बध्नाम्यायुषे 4, 10, 7. मणिम् 8, 3, 10. 22. पवित्रमस्यां बध्नाति KĀTJ. ÇR. 4, 2, 13. 7, 7, 20. ग्रन्थोन् Gobh. 4, 9, 5. 1, 12, 8. 2, 13, 5. KAUC. 89. VS. 1, 25. AV. 10, 3, 44. MBH. 3, 16765. न शक्यो वायुराकाशे पार्श्वेर्बन्धुं मनोजवः R. 3, 61, 36. KATHĀS. 21, 99. बद्धा मां पाशरज्जुभिः VID. 230, 232. 83. PAÑĀV. ed. orn. 33. 12. VET. in LA. 10, 11. BHATT. 9, 75. अस्मिन्किमवतः शृङ्गे नावम् — बध्नाति MATSJO. 47. शिला बद्धा JĀGĀN. 2, 278. बन्धन् चैव मे मूर्ध्नि किरीटमिदम् MBH. 3, 12066. R. 2, 37, 14. RAGH. 7, 9. KUMĀRAS. 7, 23. KATHĀS. 37, 153. VID. 301. चक्रबन्धं, कूटबन्धं, गुप्तिबन्धं (absolut.) बन्ध् P. 3, 4, 41, Sch. अन्धन् यश्च बध्नाति बन्धन् यश्च प्रमुञ्चति JĀGĀN. 2, 243. बन्धने बद्धा MBH. 1, 4993. HARIV. 9083. R. 3, 68, 16. KATHĀS. 28, 143. Riāṇ-TAR. 4, 520. 3, 260. 6, 269. बन्धियति तदा हि वां नागा भोगैः unstricken HARIV. 14323. तौ बन्धन् रावणिर्मूयः शरैः MBH. 3, 16465. बध्नाति मे चतुः — चित्रकूटः RAGH. 13, 47. तस्याः कपोले — बन्धन् चतुर्षु पवप्ररोहः KUMĀRAS. 7, 17. श्विमाद्यं न बध्नाति पापीयांस्त्वा रजोगुणः BHĀG. P. 3, 9, 35. बध्नीयात्पूजयेत् वा einsperren so v. a. strafen, züchtigen Spr. 1413. ein Opferthier binden so v. a. darbringen, schlachten (mit dat. der Gottheit, der es dargebracht wird): अन्धन्पुरुषं पशुम् RV. 10, 90, 15. बध्निन्क्राय च्छागम् VS. 28, 23. ते बधानं देवेभ्यः 22, 4. अश्वं भत्स्यामि देवेभ्यः ebend. AIT. Br. 8, 21. 23. TBR. 3, 8, 3. 1. KĀTJ. ÇR. 4, 8, 1. — pass.: पतिर्वन्धेषु बध्यते RV. 10, 83, 28. 4, 42, 8. 37, 4. (कन्या) मातुर्वन्धतां गृहे AV. 1, 14, 2. अयमस्यै हुपदे बधिष इह 6, 63, 3. 124, 2. पशुः 9, 6, 6. पार्श्वेर्बध्यते वारुणीर्मणम् M. 8, 82. अन्धये DAÇAK. in BENF. Chr. 194, 14. MBH. 2, 238. KATHĀS. 33, 114. Spr. 237. नहि चूडामणिः पादे — बध्यते 3307, v. 1. बलिर्बन्धे BHATT. 2, 39. लोकत्रयैर्बन्धे मनो मे 14, 56. बध्यते निपुणैर्गायसलिला-